

Delegert vedtak

Delegasjonssak

Tillatelse - Færder nasjonalpark - merking av steinkobbe med sendere

Vedtak

Havforskningsinstituttet får tillatelse til å fange og merke inntil 15 steinkobbe med sendere i Færder nasjonalpark i 2022. Tillatelsen gis i medhold av Naturmangfoldlovens § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder fra 20. september 2022 til 1. november 2022.
- Havforskningsinstituttet rapporterer hvert år til Færder nasjonalpark, med vekt på informasjon av forvaltningsmessig interesse for nasjonalparken

Dokumenter i saken

Søknad fra Havforskningsinstituttet datert 04.07.22 om merking av steinkobbe med sendere

Søknaden

I søknaden skriver Havforskningsinstituttet:

«Det søkes herved om tillatelse til å fange og montere sendere på 7 steinkobber i nasjonalparkene Jomfruland og Færder i perioden 20. september – 1. november i 2022. Om merkingene blir gjort i Færder eller Jomfruland vil avhenge av mulighetene for innkvartering av feltdeltakerne (6-7 personer) i det aktuelle perioden (7-10 dager). Det er også mulig at begge områdene blir benyttet. Formålet med merkeforsøket er å skaffe bedre data om steinkobbenes habitatbruk og migrasjoner i Skagerrak.

Havforskningsinstituttet har tidligere fått tillatelse til å merke steinkobber både i Jomfruland og Færder, samt i Agder. Ved de tidligere merkeforsøkene ble det oppdaget delvis feil med noen av senderne etter at de var limt på dyrene og sluppet

fri, mens ved merking av steinkobber ved Løktene i Agder i fjor høst så fungerte senderne svært godt. Resultatene fra de tidligere merkeforsøkene viste at noen steinkobber var relativt knyttet til området der de ble merket, mens andre kobber gjorde relativt lange vandringer. Noen krysset ytre Oslofjord flere ganger om høsten/vinteren, andre dyr svømte sørover langs svenskekysten. En av kobbene, som ble merket ved Løktene i fjor høst, forflyttet seg østover til Sverige, fulgte kysten sørover til Anholt i Danmark, hvor den oppholdt seg så lenge merket sendte data. Dette dyret var en voksen hann, som mest sannsynlig kom fra danske områder.

Telemetri av villlevende steinkobber er den eneste metoden som gir gode data om posisjon og dykkeadferd og dermed gjør det mulig å identifisere beiteområder og utbredelse gjennom året. Sammen med innsamling av diettdata fra selenes feces (avføring), gir det gode data for å kartlegge steinkobbenes matkonsum og habitatbruk i norsk Skagerrak. Det er allerede publisert en diettstudie basert på slike data i Agder og en tilsvarende studie for østsiden av ytre Oslofjord er under publisering.

Det er også blitt samlet DNA fra steinkobbeunger og fra steinkobber tatt under jakt langs norskekysten, også i Jomfruland og Færder i 2021 og 2022. DNA-prøvene vil bli analysert i løpet av høsten. DNA-resultatene vil bli sammenlignet med telemetridata fra merkingene i Ytre Oslofjord med hensyn til migrasjoner mellom potensielle ulike genetiske enheter i Skagerrak. Undersøkelsene omfatter levende fanging av steinkobber med bruk av garn. Garnet er av type 'popup', dvs garn som er innpakket i en 'pølse' som legges ut på bunnen utenfor en liggeplass for steinkobber og utløses elektronisk på avstand (ca. 100 m). Flytetelna fylles med luft og garnet flyter opp til overflaten. Systemet er blitt brukt til å fange steinkobber i Telemark i 2017, Bolærne i 2019, Jomfruland i 2020 og ved Løktene i Agder i 2021. Det vil muligens også bli benyttet vanlige sett garn, dersom nødvendig. Slike garn settes hurtig fra båt nært en liggeplass, i håp om at det skal gå steinkobber i garnet.

Selene vil bli bedøvd og senderne (GPS/GSM-merker) limes (med hurtigtørkende lim) til pelsen på ryggen til dyrene. Merkene vil sitte fast i selpelsen til neste hårfelling (august påfølgende år). Undersøkelsene gjennomføres med bruk av 2-3 småbåter (gummibåter og alu-båt) med 2-3 personer i hver båt. Det vil også bli tatt DNA-prøver fra de fanga steinkobbene (liten biopsiprøve fra svømmehuden på en baksveiv). DNA fra disse dyrene vil bli sammenlignet med DNA fra steinkobber innenfor norske, svenske og danske områder i Skagerrak og Kattegat. Kunnskap om bestandsstruktur og migrasjoner har betydning for forvaltningen av arten.

Den planlagte merkingen er godkjent av Mattilsynet og av Fiskeridirektoratet, som er forvaltningsansvarlig. Seniorforskerne Kjell Tormod Nilssen og Martin Biuw, som også er leder for Sjøpattedyravdelingen ved HI, er ansvarlige for merkeaktiviteten.

Søknaden er vurdert i samsvar med

Nasjonalparkforvalter har fullmakt til å gi tillatelser i samsvar med verneforskriften i mindre saker som ikke har prinsipiell betydning. Denne myndigheten er delegert fra Nasjonalparkstyret.

Verneforskrift og verneformål

Verneforskriften for Færder nasjonalpark gir forbud mot skade og unødig forstyrrelse av dyrelivet se § 3, punkt 3.1. Dette gjelder uavhengig av ferdselsforbud. Fangst og merking krever derfor dispensasjon fra verneforskriften. Etter naturmangfoldlovens § 48 kan det gjøres unntak fra forbudet dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Vurdering

Forholdet til naturmangfoldloven

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget og § 9 Føre-var-prinsippet

Søker har gjennomført lignende studier ved flere tidligere anledninger og det er derfor mye tilgjengelig informasjon om påvirkningen på individene som merkes og påvirkningen på dyrelivet i området for øvrig. Kunnskapsgrunnlaget vurderes derfor som tilfredsstillende og føre-var-prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

Merkingen skal gi viktig og nødvendig kunnskap for forvaltning av selbestandene og vil øke kunnskapsgrunnlaget om arten ytterligere.

§ 10 Prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning

Forstyrrelse av andre arter vil være svært begrenset siden merkingen vil foregå utenfor ferdselsforbudsperioden og yngletiden; og siden varigheten av forstyrrelsene er liten.

§ 11 Kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Dette vurderes å ha liten relevans i saken.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Anerkjente merketeknikker utført av faglig dyktig personell vil bli benyttet. Tiltaket er godkjent av Mattilsynet og Fiskeridirektoratet som er forvaltningsansvarlig.

Naturmangfoldlovens § 48 (generelle dispensasjonsregler)

Kravet er at aktiviteten ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig og heller ikke

stride mot vernevedtakets formål.

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er blant annet å ta vare på arter generelt. Erfaringen med lignende tiltak viser at påvirkningen på verneverdiene er svært liten. Verneforskriften § 3 punkt 3.2 slår fast at bestemmelsene ikke er til hinder for jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk. Fung. nasjonalparkforvalter ser merking av steinkobbe som et viktig bidrag for ansvarlig forvaltning av arten og at undersøkelser vil gi ønsket kunnskap til bruk i forvaltningen av nasjonalparken.

Havforskningsinstituttet får tillatelse til å fange og merke inntil 15 steinkobbe med sendere i Færder nasjonalpark i 2022. Tillatelsen gis i medhold av Naturmangfoldlovens § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- tillatelsen gjelder fra 20. september til 1. november 2022.
- Havforskningsinstituttet rapporterer hvert år til Færder nasjonalpark, med vekt på informasjon av forvaltningsmessig interesse for nasjonalparken

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med ein frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Færder nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Lene Berge
Fung. nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Vestfold og Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Færder kommune	Postboks 250	3163	NØTTERØY
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Forum for Natur og Friluftsliv i Vestfold	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD